

Dosarul nr. 3r-292/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

4 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Ruslan Cojocaru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient
accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului
administrativ, obligarea recalculării pensiei, repararea prejudiciului moral și
încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au
fost declarate inadmisibile apelurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale
împotriva hotărârii din 23 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și
împotriva hotărârii suplimentare din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 29 octombrie 2018 Ruslan Cojocaru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul
Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea
recalculării pensiei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de
judecată.

Prin hotărârea din 23 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a
fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. A fost constatată ilegalitatea
răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1990/18 din 27 septembrie
2018 privind respingerea cererii prealabile. A fost obligată Casa Națională de
Asigurări Sociale de a recalcula și achita lui Ruslan Cojocaru începând cu data de
29 iunie 2011, suma de 74677, 92 de lei, cu titlu de pensie necalculată și neachitată
pe perioada 29 iunie 2011 - 1 septembrie 2018. S-a încasat din contul Casei
Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Ruslan Cojocaru prejudiciul moral
în mărime de 500 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 lei. În rest,
pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 26 februarie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel
împotriva hotărârii din 23 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin hotărârea suplimentară din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a recalcula și achita lui Ruslan Cojocaru pensia începând cu data de 29 iunie 2011.

La 21 mai 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii suplimentare din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost declarate inadmisibile apelurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 23 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și împotriva hotărârii suplimentare din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă.

La 22 august 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva încheierii din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, prin faptul că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

A declarat că apelul motivat împotriva hotărârii instanței de fond, a fost depus la 9 iunie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, cât și prin copia registrului de evidență a actelor procesuale parvenite la cancelaria Curții de Apel Chișinău.

Totodată, a susținut că a fost în imposibilitate de a depune asupra hotărârii suplimentare apelul motivat în termen, deoarece instanța de fond nu a expediat-o în adresa participanților la proces.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și adoptarea unei noi încheieri prin care Casa Națională de Asigurări Sociale să fie repusă în termenul de depunere a motivării apelului.

Prin referința din 2 noiembrie 2020, Ruslan Cojocaru reprezentat de avocatul Angela Capmoale, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

În corespundere cu art. 241 alin. (3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Articolul 236 alin (2) lit. d) Cod administrativ, prevede că apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis

încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din interpretarea coroborată a acestor prevederi legale, rezultă că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, după cum denotă actele cauzei prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost declarate inadmisibile apelurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 23 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și împotriva hotărârii suplimentare din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă.

Este cert și faptul că încheierea din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată prin intermediul poștei electronice la adresa de e-mail a Casei Naționale de Asigurări Sociale – jurist@cnas.gov.md, în data de 5 august 2020 (f.d.164), care este un mijloc adecvat de notificare și se consideră ca fiind efectuat la data expedierii.

În conformitate cu art. 63 alin. (1) Cod administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil. Iar în condițiile art. 261 alin. (1) Cod civil (art. 385 Cod civil în redacția din 1 martie 2019), dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenul de depunere a recursului și-a început curgerea la 6 august 2020, ziua imediat următoare de la data notificării încheierii judecătorești contestate și a expirat la 20 august 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului, pe când cererea de recurs a fost depusă la 22 august 2020, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 242 Cod administrativ.

Or, legiuitorul a determinat că dreptul la depunerea recursului este limitat la un anumit interval și anume 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recurenta nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege și nu a depus în acest sens o cerere cu privire la repunerea recursului în termen în sensul art. 65 Cod administrativ.

În context, este de notat și faptul că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ remarcă și faptul că recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează

și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire, care în consecință a generat depunerea tardivă a recursului.

De altfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh